

Obsah

O autorách	9
Smlouva	11
Vodní zamýšlení	13
Strategie učení	14
I Formy a metody výuky na vysoké škole	19
1.1 Základní pojmy	19
Organizační formy výuky	21
1.2 Přednáška	23
Jak vymezit vysokoškolskou přednášku vzhledem k současným trendům ve vysokoškolském vzdělávání	23
Krátký historický exkurz	24
Přednáška jako výklad	26
Přednáška – problémový výklad	28
Přednáška – interakce se studenty, diskuze	30
Přednáška s podporou multimédií	32
E-kurz (on-line kurz)	33
1.3 Seminář	34
Zvláštní formy semináře	35
Referáty jako nástroj vysokoškolské výuky	36
1.4 Cvičení	37
Zvláštní formy cvičení	38
1.5 Prezentace a demonstrace	39
Prezentace	40
Demonstrace	41
1.6 Diskuze	43
Umění klást otázky	44
1.7 Skupinová výuka, kooperativní učení	49
Jak rozdělit studenty do skupin?	50
Partnerská výuka	52
Kooperativní učení	54
1.8 Řešení projektů	55

1.9 Řešení problémů, badatelské a výzkumné metody	57
Řešení problémů	57
Badatelské a výzkumné metody	63
1.10 Simulační, situační a inscenační metody	65
Metody simulační	66
Metody situační	69
Metody inscenační	70
1.11 Další formy výuky	70
Studijní praxe	70
Klinická praxe	71
Pedagogická praxe	71
Stáž	72
Exkurze	72
Samostudium	72
Konzultace	77
1.12 Jak formulovat cíle předmětu a získané způsobilosti?	78
Cíle předmětu	78
Získané způsobilosti	82
1.13 Hodnotící metody	88
Charakteristika vybraných hodnoticích metod	88
Současné trendy v hodnocení na vysoké škole	91
1.14 Specifika výuky v programech celoživotního vzdělávání	92
Specifika vzdělávání dospělých	94
Dospělý studující – praktické poznámky	96
2 Konstruktivismus ve výuce na vysoké škole	101
2.1 Jak se pozná konstruktivistická výuka?	101
Znaky konstruktivistické výuky	103
2.2 Cíle odvozené studentem	114
Proč se někteří studenti chtějí učit, a jiným chybí motivace?	115
Znáte své studenty a umíte je povzbudit?	115
Cíle stanovené studenty	118
Jak podporovat samostatnost studentů, a přitom je nenechat „na holičkách“?	119
2.3 Učitel jako partner	121
Postupná podpora	123
Učit, „jak se učit“	125
2.4 Zkušenostní učení a problematika objevování	128
Zkušenostní učení	128
Objevování a konstrukce poznatků	130
2.5 Předchozí znalosti a práce s chybou	133

Předchozí znalosti	133
Práce s chybou	135
2.6 Kooperativní učení a interdisciplinarita	136
Kooperativní učení	137
Mezipředmětové vztahy	139
2.7 Primární zdroje	141
Komparativní čtení a psaní	143
Výuka v cizím jazyce	143
2.8 Autentické hodnocení	144
Jak hodnotit vysokoškolské studenty?	144
Alternativní strategie hodnocení	146
2.9 Konstruktivismus na vysoké škole?	147
3 Distanční vzdělávání a e-learning na vysoké škole	151
3.1 Co je distanční vzdělávání?	151
Základní principy distančního vzdělávání	152
3.2 Vzdálenost v distančním vzdělávání	154
Prostorová vzdálenost	155
Časová vzdálenost	155
Sociální vzdálenost	156
Psychologická vzdálenost	157
Kulturní vzdálenost	157
3.3 Typy distančního vzdělávání	159
Vzdělávací instituce	159
Forma studia	160
Získané vzdělání	161
Informační a komunikační technologie	162
Malé nahlédnutí do historie distančního vzdělávání	163
3.4 Distanční vzdělávání v kontextu vzdělávání dospělých	165
Podmínky úspěšného distančního studia	165
Využití předchozích zkušeností	167
Motivace v distančním vzdělávání dospělých	167
3.5 Role učitele v distančním vzdělávání	170
3.6 Distanční pedagogická komunikace	173
Jak probíhá komunikace tutora se studujícími?	174
Jak probíhá tutoriál?	175
3.7 Typy distančních studijních opor	177
Funkce distančních studijních opor	177
Textové studijní opory	178
Audiovizuální studijní opory	179
Možnosti počítačově podporovaného distančního vzdělávání	181

3.8 Co je e-learning?	181
E-learning z pohledu pedagogických teorií	183
3.9 Základní pojmy aneb E-learning od A do Z	185
3.10 Didaktické zásady při přípravě on-line kurzu	193
Proč nepřevádět texty skript do elektronické podoby?	193
Důležité otázky před zahájením práce	194
Motivace v on-line kurzu	197
3.11 Struktura on-line kurzu	198
Struktura jedné lekce	200
3.12 Zpracování textových částí	204
Cíle	204
Úvodní slovo pro studenta	205
Text studijních článků	208
3.13 Multimediální prvky	212
Statická grafika	212
Dynamická grafika	213
Audionahrávky	214
Lze použít multimediální materiál stažený z internetu?	214
3.14 Úkoly a cvičení	216
Úkoly	216
Cvičení	221
3.15 Autotesty a testy	222
Typy testových úloh	223
3.16 Sociální role učitele v on-line kurzu	227
Proč vytvořit skupiny?	228
Role studijní skupiny	230
Skupinové aktivity	230
Diskuze	232
3.17 Zpětná vazba v e-learningu	233
Pojem zpětná vazba	234
Role zpětné vazby v on-line výuce	234
Zpětná vazba pro studenty i učitele	235
Zpětná vazba pro studenty	235
Zpětná vazba pro učitele a autory kurzu	237
3.18 Tipy pro úspěšné on-line vzdělávání	238
 Slovo závěrem	241
 Klíč k autokorektivním otázkám a úkolům	243
 Résumé	269
 Literatura	271